

ד"ר אביקם גזית

החושבות מ"ספר חזק" – חידות ואתגרי חשיבה

מדף ספרי החידות ואתגרי החשיבה בעברית קצר למדי וכל ספר בתחום מהווה חגיגה לאוהדים. הספר "מספר חזק – חידות ואתגרי חשיבה" מאת עמי בירנבוים, בהוצאת "תמר" יצא בשנה האחרונה ובהחלט מהווה חיזוק משמעותי לאוסף מצומצם של ספרים מסוג זה.

המחבר, עמי בירנבוים, מהנדס תוכנה חובב חידות וטיולים, כינס בספר 229 חידות אשר רובן ככולן שייכות לתחום הלוגי-מתמטי. ישנן בספר גם מעט חידות לוגיות מתחומים אחרים כמו שעשועי לשון ואפילו חידה תנ"כית כמו זו המופיעה בתחילת הספר: "אלכס נפטר ועלה לגן עדן. בהגיעו לשם הוא רואה מולו את כל

גבורי התנ"ך כשהם לבושים רק באזור החלציים. איך הוא יזהה ביניהם את אדם וחוה?"

אולם כאמור, עוסק הספר רובו ככולו בחידות לוגיות – מתמטיות ובתוכן גם חידות הדורשות ידע מתחום הפיסיקה. הספר מחולק לשישה פרקים בהתאם

לסוג החידה ומאפייני הפתרון. המחבר מציין בתוכן העניינים את טיב הפרקים "הברקה של רגע" – פתרון קצר, אלגנטי ומקורי; "פינת המשחקים" – שעשועי חשיבה עם גפרורים; נייר ומוזלים אחרים לכל המשפחה;

"ראש חזק" – חידות הדורשות רקע ויכולת מתמטית גבוהה; מתמטיקה בגרוש" – חידות קלות יחסית אם כי יש צורך בידע מתמטי מסויים; "יגעת ומצאת" – חידות רב שלביות הדורשות סבלנות ושלבי ביניים; ולבסוף: "צעד אחר צעד" – חידות מרתקות שפתרון נעשה שלב אחא שלב.

דוגמא לחידה המציגה את עולם בית הספר: אלכס המורה מודיע לכיתה שהוא יערוך בוחן פתע בשבוע הבא. קם אחד התלמידים ואמר למורה: "אתה לא יכול לעשות לנו בוחן פתע" ומסביר: "ביום חמישי נדע שהבוחן ביום שישי ולכן לא יתכן שתעשה לנו בוחן פתע ביום שישי. ביום רביעי נדע שהבוחן ביום חמישי, כי יום שישי כבר נפסל, ולכן גם יום חמישי פסול לעשיית בוחן. זכך באופן דומה עד יום ראשון.

ניתן למצוא בו חידות ושעשועים גם לתלמידי בית הספר היסודי ובמיוחד בפינת המשחקים. בספר משולבת גרפיקה צבעונית עם איורים משעשעים וכותרות הומוריסטיות לחידות. מומלץ למורה לקרוא היטב את החידות לפני הבאתן לכיתה ולמיין את אלו המתאימות.

ולסיום חידה מספר 104: מהו האבר החסר בסדרה: 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 22, 24, 31, 100, ? , 10,000.

זהו הספר מהדף להפעם ונשמח לקבל תגובותיכם.

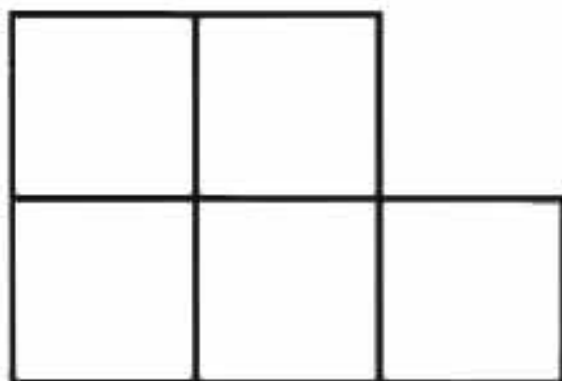
המורה לא ענה, וכעבור שבוע ערך את הבוחן ביום רביעי, וכתוצאה מכך נכשלו כל התלמידים. **איפה טעה התלמיד?**

חלק נכבד מהספר מוקדש לפתרונות הכוללים הסבר ודרכי חישוב אריתמטיים-אלגבריים. אולם יש לציין שכתובת הפתרונות עשויה באורח לוגי-אקדמי וקורא שאינו בראש אחד עם הכותב אינו יכול לקבל הסבר נוסף או חילופי. מכל האמור לעיל, ניתן לראות שהספר מיועד בעיקרו לתלמידי חט"ב, תיכון ולמתעניינים בוגרים, אולם

דוגמה לשאלה מתוך הספר:

חוט ומחט

יש לחלק את פיסת הבד (ראה ציור) של אלכס, חייט הצמרת, באמצעות שני קווים ישרים, כך שאלכס יוכל לתפור את החלקים שיתקבלו לריבוע אחד.

כדי להקל על הבנת הפתרונות (מוצגים שני פתרונות שונים), נצבעו החלקים השונים בצבעים שונים ומוספרו ב-1,2,3,4:

